

En un moment en què la pirateria amenaça la indústria del cinema, Catalunya i la regió francesa de l'Illa de França han signat un acord de col·laboració per tal de fomentar la producció cinematogràfica. A més, els francesos, igual com els catalans, volen donar més pes a la llengua pròpia.

El sector cultural francès travessa una crisi i a hores d'ara són ben pocs els qui ho neguen. Pel que fa al cinema, s'ha vist clara la necessitat d'un canvi en el model de finançament, basat sobretot en una taxa sobre cada entrada venuda —que es reparteix entre productors, distribuïdors i exhibidors—, en l'obligació de tots els canals de TV a invertir un percentatge en producció i en la bestreta sobre recaptació. Els productors han vist com minvaven les vendes de DVD a mesura que ha anat creixent l'accés a internet —i, per tant, la pirateria—, cosa que, de retop, ha reforçat el pes dels grans —i pocs— grups exhibidors i distribuïdors.

La lluita contra la pirateria, basada a criminalitzar el comprador, i l'augment del preu de l'entrada al cinema, que a París ja ronda els 10 euros, no han portat enlloc sinó a perdre el públic més jove. Els canals televisius de pagament que havien fet del cinema un dels principals atractius —juntament amb el futbol i la pornografia— ja no són allò que eren i s'enfronten a les empreses d'accés a internet que multipliquen ofertes i voluntats de convertir-se en les noves vies d'accés a la televisió i al cinema.

Amb aquest panorama, la regió Illa de França i la Generalitat de Catalunya han decidit de reunir els professionals del sector per mirar de donar un cop de mà a la creació cinematogràfica. Olivier-René Veillon, director executiu d'Ile de France Film Commission explicava el mes de juny passat, durant la trobada entre productors catalans i francesos, que aquests acords ja existeixen amb la comunitat de Madrid, amb el *land* de Berlín i amb la regió del Laci, amb resultats prou bons.

Resultats a termini mitjà. L'Illa de França té un pressupost cinematogràfic anual d'uns 14 milions d'euros i la Generalitat n'hi destina uns 20, a través de

Més oxigen per al cinema

l'Institut Català d'Indústries Culturals (ICIC), dels quals entre 16 milions i 17 són pròpiament dedicats a la producció de films de ficció i documentals. Olivier-René Veillon reconeix que "fins d'aquí a un any i mig o potser dos no es veuran els resultats d'aquesta iniciativa". Cada territori té la possibilitat d'adaptar les condicions per acollir-se al finançament públic: l'Illa de França exigeix que un 50% de la despesa presupostària del film, que pot incloure des del lloguer del material fins a les nits

d'hotel, es faci dins la regió. En canvi, el govern de la Generalitat demana que la llengua catalana ocupi un mínim del 50% dels diàlegs i que hi hagi un 50% de participació mínima de coproductors catalans si el projecte té un pressupost de menys de 3 milions d'euros, una xifra que es redueix a un 20% si el film té un cost superior. A França el pressupost mitjà d'un llarg-metratge és d'uns 4,77 milions d'euros segons les xifres del Centre National de la Cinématographie (CNC) del 2005.

La voluntat d'agilitar la feina ha arribat a acollir a París durant els tres mesos d'estiu una quinzena de rodatges diaris, incloent-hi espots publicitaris. Ara, ja només cal demanar una autorització amb 48 hores d'anticipació i els carrers de la capital són gratuïts. Així s'ha pogut reduir una part dels costos de producció i recuperar alguns dels rodatges que, aquests darrers anys, se n'anaven cap a Romania, Txèquia o als països bàltics. L'ICIC, representada a l'exterior per Catalanfilms&tv, reconeixia ajuts, l'any passat, a 35 produccions, entre les quals tant hi ha documentals com ficcions. "Es tracta de crear les millors condicions per a reforçar les coproduccions entre les dues ciutats i les seves regions", recordava Angela Bosch, la directora general de Catalanfilms. Efectivament, implicar productors de diversos països permet d'obrir-ne els mercats a les obres cinematogràfiques en què les despeses han estat compartides. Entre els anys 2003 i 2005, segons les xifres del CNC, la part de produccions franceses que tenien una part, ni que fos petita, de despeses a l'exterior del seu mercat havia passat del 55,1% al 51,1%.

El Club dels 13. La realitzadora Pascale Ferran, que amb el seu tercer film, *L'amant de Lady Chatterley*, obtingué cinc Césars (els Oscar francesos) l'any 2007, és a l'origen del Club dels 13. Es tracta de tretze professionals del cinema que miren de trobar solucions a la crisi del sector. Aquests, entre els quals també hi ha Jacques Audiard o Claude Miller, conduïren una reflexió de 200 pàgines titulada "Al mig ja no hi ha un pont, sinó un abisme", en què s'alarmaven de les dificultats dels films de pressupost mitjà per a trobar finançament. Enmig d'un mercat que afavoreix les multisales gegantines, la necessitat de produir *gran spectacle* per a un públic que es vol abundant es menja bona part dels pressupostos previstos per a la producció cinematogràfica. I, justament, França sempre havia aconseguit d'exportar aquests films d'un pressupost *raisonable*, allò que Pascale Ferran anomena "els films del mig". "Continuem alimentant la idea que el cinema és a la vegada un art i una indústria però, de fet, s'ha conver-

L'equip d'actors del film *Entre les murs*, guanyador de la Palma d'Or al darrer festival de Canes, posa per als fotògrafs, el 24 de maig d'enguany.

L'actriu Penélope Cruz i l'actor Javier Bardem en un fotograma del film *Vicky Cristina Barcelona*, de Woody Allen, que es podrà veure a Catalunya majoritàriament en català.

tit en un comerç. La mercantilització actual del cinema ve de la pinça entre les petites pantalles de televisió i les grans de les multisales. Els productors

han perdut el poder en benefici dels difusors: televisions i grans grups d'exploració", segons explica l'informe del Club des 13.

La necessitat de retrobar un just equilibri entre un finançament públic, que no es dediqui a ajudar exclusivament produccions d'obres que no poden atreure el públic, i un finançament privat, que només vol vendre entrades, crispetes i xocolatines als cinemes multisala –que, tot sigui dit, els ajuntaments reben amb gran entusiasme– és, en part, allò que mobilitza iniciatives com la de la regió de l'Illa de França i la Generalitat de Catalunya. Un exemple amb èxit és el film guanyador de la darrera Palma d'Or del festival de Canes, *Entre les murs*, que se centra en una escola pública d'un barri popular de París: va comptar amb un pressupost total de 2,4 milions d'euros, dels quals 400.000 provenien d'un ajut del govern regional.

Juli Martí Casals
París

La mort de la cultura francesa

Els francesos, igual com els catalans, es mostren molt preocupats pel que consideren el declivi de la llengua i la cultura pròpies. Fins i tot hi ha qui diu que el francès, malgrat l'existència d'associacions com l'Organisation Internationale de la Francophonie, o bé quatre canals de televisió amb participació de l'estat, no deixarà de recular i de perdre pes. El mes de desembre passat l'edició europea de la revista *Time* obria amb un article que parlava de la mort de la cultura francesa, i proposava als francesos que fessin l'exercici de parlar sobre dos dels seus temes preferits: de cultura i d'ells mateixos. El corresponal de *Time* a París, Don Morrison, desgranava bona part dels mals resultats culturals del país de la baguet: "La indústria del cinema francès, la més important del món ara fa cent anys, no ha sabut retrobar el prestigi amb què comptava a l'època de Truffaut o Godard", deia. Morrison ometia, tanmateix, que fa cent anys el cinema encara era mut i tot just en feia dotze que els germans Lumière havien fet la primera exhibició pública al Salon Indien del Gran Café de París. Per acabar-ho d'adobar, Godard i Truffaut ni tan sols havien nascut.